

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółd. z o.o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie

Nr. 279.

Leszno, wtorek dnia 3 grudnia 1929 r.

Rok X.

Prawdy o „raju”.

Ryga, w listopadzie. (Korespondencja wł.)
Kwestja mieszkaniowa w Moskwie jest jedną z największych bolączek ludności. W większości mieszkań każdy pokój zajmuje cała rodzina; kuchnia jest wspólna i kilka gospodyń stoi jednocześnie, gotując obiady na prymusach. Jedni mieszkają w pokojach przechodnich, inni znowu przechodzą do siebie przez cudze pokoje. Umieszcza się w jednym mieszkaniu ludzi rozmaitych sfer, o różnej kulturze i przyzwyczajeniach. Z początku przeżywało się istne piekło, lecz z czasem ludzie, widząc, że niema innego wyjścia, znaleźli modus vivendi. Człowiek, przyzwyczajony do warunków europejskich, podziwiać musi stosunkowo zgodne pożytkie tych najróżnorodniejszych elementów. Moskwa nawet zabudowuje się, powstają gmachy w śródmieściu i całe dzielnice na krańcach miasta, lecz wszystko to jest kroplą w morzu wobec tego, że ludność wzrasta przeszło dwukrotnie w stosunku do przedwojennej, a w latach głodu zniszczono na opał wiele domów drewnianych.

W Petersburgu (obecnie Leningrad) sprawa mieszkaniowa stoi o wiele lepiej, gdyż ludność znacznie się zmniejszyła, po przeniesieniu stolicy do Moskwy. W innych dużych miastach też jest bardzo źle, gdyż po wojnie nie było zupełnie ruchu budowlanego, tymczasem ludność wzrosła normalnie. Mieszkania prywatne są budowane przez kooperatywy. Rząd udziela długoterminowego kredytu związkom urzędniczym i robotniczym. Koszty budowy jednej izby oblicza się na 4.000 rubli (prawie 20.000 zł), z czego 20 proc. (a więc spora suma) płaci się przy wprowadzeniu, resztę w postaci komornego.

O wiele większa plaga, niż prywatne materialne, są represje polityczne, skierowane przedewszystkiem przeciwko osobom, posadzonym o stosunki z emigracją monarchistyczną. Emigracja dużo pisze i mówi o swych wpływach i istnieniu wielkich organizacji monarchistycznych w Rosji. Od czasu do czasu wytyła swych emisariuszy do Rosji i fala teroru zwiększa się za każdym razem, gdy talci emisariusz zostanie przyłapanym. Aresztują wtedy ludzi, którzy mają z nim jakakolwiek styczność. Zdarza się, że agenci emigracji są jednocześnie agentami GPU, i sami oddają w ręce władzy tych, z którymi nawiązują stosunki.

Był okres, gdy bolszewicy walczyli zjadale z socjalistami, których uważali za najmniejbezpiecznych przeciwników. Obecnie socjaliści nie mają żadnych wpływów wśród mas. Ideowo stracili grunt pod nogami, gdyż bolszewicy urzeczywistnili ich postulat w formie najkrańcowszej; zaś organizacje są rozbite przez areszty i zesłania.

Druga kategoria prześladowanych są t. zw. „szkodnicy” („wyrjediteli”). Po procesie szachtynskim władze bolszewickie dostały manji prześladowczej. Wiedząc, że inteligencja od początku była usposobiona dla nich nieprzychylnie, dopatrują się wszędzie sabotażu. Każdy fałszywy krok kierownika, każde niepowodzenie instytucji jest uważane za skutek sabotażu. W wyniku tego kierownicy — głównie inżynierowie — podlegają surowym karom administracyjnym. Dobrych specjalistów jednak wykorzystują w ten sposób, że posyłają ich na robotę do oddalonych miejscowości, przeważnie na Syberję do kopalni złota, platyny itd. Prześladowaniom podlega też opozycja lewicowa i prawicowa partii komunistycznej.

Surowo karany jest handel nielegalny z punktu widzenia praw sowieckich. Prawa są wprost drakońskie. Prawie niema sponiowania przestępstw. Za drobne według naszych pojęć przewinienia jest najwyższy wymiar kary. A więc, sprzedaż rzeczy, przywiezionej z zagranicy i nieocelonej, otrzymanej z zagranicy pieniędzy w walucie rosyjskiej przez biuro pośrednictwa, przewóz z zagranicy waluty rosyjskiej — wszystko to jest karane więzieniem długoterminowym, zesłaniem do oddalonych miejscowości, słowem tem, co łamie życie człowiekowi i jego bliskim.

Rosja jest jedynym państwem, które nie pozwala stworzyć własnej waluty; czyni to dlatego, że czerwone władze zapraniać się zdeprecjonowały, zaś wewnątrz kraju władze utrzymują sztucznie wysoki kurs jego, płacąc 1.95 rubla za dolara, zaś zmiana walut za granicznych u osób prywatnych jest surowo karana.

Dr. J. G.

Samolotem nad biegunem południowym.

Smiały wyczyn amerykańskiego lotnika Byrda.

Nowy Jork, 30. 11. (AW.) Według doniesień „New York Times” komandor Byrd dotarł samolotem do bieguna południowego bez większych trudności i obecnie znajduje się w drodze powrotnej do swego obozu wśród lodów Little-America. Sześciu przebieg lotu komandora Byrda wywołał w całych Stanach Zjednoczonych ogromną radość. Prezydent Hoover polecił złożenie komandorowi Byrdowi gratulacji w jego imieniu. Wskazują tu powszechnie na przeciwności, z którymi musiał walczyć Byrd w swym locie do bieguna, przyczem zaznaczają, iż lot do bieguna południowego jest daleko trudniejszy niż do bieguna północnego.

Nowy Jork, 30. 11. (PAT.) Wiadomość, podana przez „New York Times” i inne dzienniki, że Byrd przybył zdrowo i cało do swojej bazy na biegunie południowym, po dokonaniu lotu długości 600 mil, wywołała tu powszechnie uczucie ulgi.

Byrd jest jedynym człowiekiem, który dokonał

lotu nad biegunem północnym i południowym. Amundsen, przeleciał wprawdzie nad biegunem północnym, ale do bieguna południowego dotarł drogą lądową.

Do redakcji „New York Times” nadesłano wiele życzeń z prośbą o przekazanie ich drogą radiową Byrdowi.

Nowy Jork, 30. 11. (AW.) Według doniesień „New York Times” biegun południowy znajduje się w miejscu, które położone jest na wysokości 4 tys. metrów nad powierzchnią morza. Jest to wielkie płaskowzgórze, którego zbrocza są bardzo urwiste. Z samolotu podczas przelotu nad szczególnie wysoko położonymi punktami musiał być wyrzucane większe ilości prowiolów, celem odciążenia aparatu. Na biegunie południowym komandor Byrd poczynił szereg niezmierzonych ważnych obserwacji i pomiarów, które mają ogromne znaczenie naukowe.

Z ostatniej chwili.

Otwarcie „Mleczarni Rolniczej” w Lesznie.

Leszno, 2. 12. W dniu dzisiejszym, w godzinach przedpołudniowych nastąpiło otwarcie „Mleczarni Rolniczej” w Lesznie, której zabudowania mieszczą się przy ul. Olskiej 52. Nabożeństwo w kościele parafialnym na intencję rozwoju tej instytucji, odprawił o godz. 10-tej ks. proboszcz Jankiewicz. Około godziny 11-tej ks. proboszcz Jankiewicz dokonał poświęcenia lokali, poczem wygłosił przemówienie, podkreślając znaczenie „Mleczarni Rolniczej” jako nowej placówki polskiej na naszych kresach zachodnich, a szczególnie nacisk położony na pracę polską, która już tykołrotnie dała dobre wyniki i którą tu szczególnie wobec obcych i niechęlnych żywiołów należy doprowadzić do doskonałości. Przemówienie swoje zakończył czelodny mowca słowami „Szczęść Boże”.

Następnie przemawiał w imieniu Rady Nadzorczej jej prezes p. dyr. Kryczkowski, który podkreślił znów to, że mleczarnia powstała jako spółdzielnia, i ma nie tyle na celu korzyści materialne ile cele społeczne a więc z jednej strony korzyści producenta mleka, a z drugiej strony jego konsumenta. Zaznaczył dalej p. dyr. Kryczkowski, że w realizowaniu Mleczarni spótykano na liczne trudności, które je-

dnak pomyślnie pokonano i istnieje nadzieja, że tak jedna jak i druga strona dopomoga nowej placówce do pomyślnego rozwoju.

W dalszym ciągu przemawiał w imieniu Zarządu Mleczarni p. Filisiewicz. Przybyły, uzupełniając podane już przez p. dyr. Kryczkowskiego szczegóły, historię powstania mleczarni i bardzo ciekawymi danymi o procesie przetworzenia mleka i postrzeżeniu korzyści, wynikające dla producenta i konsumenta z istnienia mleczarni.

Pozaem przemawiał jeszcze: p. starosta Zenkiewicz, przedstawiciel Spółdzielni Zarobkowych z Poznania p. dyr. J. Nowakowski, pani Filisiewiczowa z Przybiny w imieniu ziemianek, i jeden z okolicznych gospodarzy rolnych. Z powodu jednak koncentracji numeru, nie możemy podać treści tych przemówień. Uczynimy to w następnym numerze „Głosu” oraz „Przyjaciela Rolnika”, poświęcając należną wagę stworzeniu tak doniosłej placówki gospodarczej na naszym pograniczu.

W uroczystości poświęcenia wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych i społeczeństwa oraz liczni goście z Poznania i bliższej okolicy.

nością, gdyż grozi zawałaniem pozostałe sterujące mury. Zbliżająca się katastrofa zauważył pewien robotnik, który idąc po schodach słyszał podrażnienie zgrzyty i hałasy w murze. Alarmom swego robotnika mieszkańcy nie dawali wiary, tak że robotnik ów jedynie wprowadził z domu swą żonę. W kilka sekund potem nastąpiła katastrofa.

Zwalczanie czerwonego kołosa.

Helsingfors, 2. 12. (AW.) Rząd fiński wyznał cały szereg ograniczeń zabraniających noszenia stopni, świadczącego o sympatiach dla komunizmu. Zabroniono więc pod karą noszenia czerwonych bluz, koszuli, krawatów, kokard itd.

Konfiskata „Głosu”.

Leszno, 2. 12. Na mocy zarządzenia prokuratora Sądu Okręgowego w Lesznie, zajęty został nr. 278. „Głosu” z dnia 1-go grudnia br. za artykuł p. t. „Kara za obrazę Kościoła katolickiego”.

Wilki napadły na kolonję.

Nowogródek, 30. 11. (AW.) Oczekując na teren kolonji Walerjanowo wdary się 4 wilki, które rozszarpały żreba, oraz 5 owiec. Władziciel zbudowany ujadaniem psów, wystraszył wilki, które jednak zdołały porwać 3 owce.

Arabowie i żydzi.

W Jerozolimie odbyła się wszechpalestyńska konferencja kupców arabskich, na której zapadła uchwała ścisłego bojkotowania przedsiębiorstw elektrycznych Ruftnberga oraz fabryk cementowych i przedsiębiorstw solnych. Oprócz tego, Arabowie złożyli na konferencji uroczystą przysięgę niesprzedawania ziemi żydom. Aby uniknąć potrzeby nabywania soli i cementu od żydów, do których należą wszystkie przedsiębiorstwa w tych galeziach, uchwalono przystąpić niezwłocznie do zakładania analogicznych zakładów arabskich. (Orient)

Tragiczna katastrofa budowlana

Parryż, 2. 12. (AW.) Przy ul. Rue d'Endoum wydarzyła się katastrofa budowlana. Dwie kamienice 3 piętrowe, mieszczące w sobie około 40 rodzin, zawaliły się. Z pod gruzów wydobywają się jęki konających. Policja, straż ogniowa i wojsko przybyło na miejsce katastrofy z akcją ratunkową. Przypuszczalnie około 20 osób zostało zagrzebanych gruzami, przeważnie kobiety i dzieci, gdyż mężczyźni znajdowali się w pracy. Dotychczas wydobyto 2 osoby z 6 rannych. Akcja ratownicza posuwa się z trud-

**** Filmy dźwiękowe.** W Londynie zawiązało się w ostatnich dniach specjalne towarzystwo filmowe, które zamierza rozpocząć produkcję wielojęzycznych filmów dźwiękowych. I tak poszczególne filmy wyposażane miałyby być w kilka rodzajów taśm dźwiękowych, tak, że można będzie otrzymać te same filmy z dialogami angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim i t. d. Pierwsze filmy sporządzone mają być w sześciu językach. Czy język polski zostanie również uwzględniony — trudno na razie przewidzieć.

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Wtorek, dnia 3-go grudnia 1929 r.
Franciszka Ksaw. W.

Wsch. słońca g. 7 m. 23. Zach. g. 15 m. 29.

Wsch. księżycy g. 10 m. 28. Zach. g. 16 m. 58.

Plan pogody według spozostzeń Stacji Meteorologicznej Sandomiersko-Wielkopolskiej Hodowli Nasion w Antosinach.
Poniedziałek, dnia 2. 12. godz. 7 rano: Temperatura powietrza + 6,2, wiatr półd. o prędk. 3 m/s. pochmurno, ciśnienie atmosferyczne 745,2, wilgotność 91%. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 9,3 najniższa - 3,8, ilość opadu 0,0.

LESZNO.

1) Kalendarzyk terminowy (zebrań, zbiorek itd.)
Dziś (2-go 12.) Kolo śpiewu „Dembicki”: o godz. 8-mej wiecz. lekcja śpiewu dla chóru pęszanego w pow. szkole żeńskiej. Komplet i punktualność bardzo pożądana. Dyrygent.
Kolo śpiewu „Chopin”: lekcja śpiewu chóru mieszanego w szkole powszechnej męskiej o godz. 8-mej 15 min. O liczne i punktualne przybycie proszę. Zarząd.

Słow. Młodzieży Polskiej: o godz. 8-mej wiecz. zbiórka amatorów. „Gotów!” Nacelnik.
Słow. Młodych Polek: o godz. pół 9-tej zebrań Patronatu, zarządu i zastępowych w Ognisku.

2) Arcybractwo Straży Honorowej Najśw. S. P.
Wczes. Dziś wiecz. o godz. 8-mej zebrań miesięcznych w Domu Katolickim z wykładem Ks. prof. Janiewiczza. Płacenie składek od godz. 7-mej. Zarząd prosi się osoby, które mają zamiar wstąpić do Straży Honorowej o łask. przybycie na zebrań. O liczny udział członków proszę. Zarząd.

3) Otwarcie wystawy kobiecych robót ręcznych.
W sali Strzelnicy, przy ul. Kościelnej nastąpiło wczoraj po pol. otwarcie wystawy kobiecych robót ręcznych, zorganizowanej przez Katolickie Kolo Polek w Lesznie, objawiającej w ostatnim czasie szczególnie ożywioną działalność. Przemówienie, poprzedzające akt otwarcia, wygłosił czcigodny Ks. proboszcz Janiewicz. Istnieje mniemanie, że kobiety polskie szczególnie nie są zainteresowane pracą, że takie ich zajęcie ogranicza się do rannego zacięcia, gospodarstwa domowego. Okazuje się jednak, wręcz co przeciwnego, nasze panie zachowując chwałę i frajdę swych babek i prababek, naśladowały je właśnie w życiu domowym, okazały, że potrafią wykonać takie arcydzieła, jakie po ich babkach pozostały choćby w różnych kościołach w postaci przepięknych szal kapłańskich, słusznie podziwianych jeszcze po dziś dzień, nietylko z punktu widzenia artystycznego, ale również pod względem wytrwałej pracy ich wykonawczyń. Ks. proboszcz zwracając uwagę na jedną z sentencji umieszczonych w wejściu na wystawę, — że naród, który nie pracuje, musi zniknąć z powierzchni ziemi — zaznaczył, że naród polski, mający kobiety tak pracowite i oszczędne zarządcy, nie zniknie. Kończąc swe uwagi przyjął z uznaniem, Ks. proboszcz przez przedłożenie wstęgi do otwarcia wystawy, nęcając oko już swym ogólnym wyglądem, gamą przeróżnych barw. W rzeczy samej wszystkie ekspozycje są podziwu godne, zdumiewają swą równowarnością oraz jakością, widnymi robotkami ręcznymi od najprostszego chusteczki do efektownych obrusów, kilimów, haftów itd. Ekspozycje przystawo z różnych miejscowości naszego pogranicza. Przedstawiają one pracę 8-letniej dziewczynki jak 85-letniej staruszki, a wszystko wykonane precyzyjnie i pomysłowo.

GEORGE GOODCHILD.

Przedruk wzbroniony.

Czarna Orchidea

Przekład autoryzowany Jantny Sufkowskiej.

(83)

(Ciąg dalszy.)

— Naraziasz się na wielkie niebezpieczeństwo, Tereniu. O, wiem, że jesteś odważna i nie boisz się dzwonić, ale są i inne niebezpieczeństwa: —
— Owszem, są — odpowiedziała pośpiesznie. — nie takie, jakie sobie wyobrażasz. Eskortą jest zupełnie pewna — boi się mnie.

Wzruszył ramionami i opowiadał spazm gniewu. Jak każda kobieta silnej woli wyobrażała sobie, że nawet ludzie obcej cywilizacji — dają się utrzymać w szachu poza autorytetu i widokiem współczesnego kuratnika.

— Bądź ostrożna! — syknął. — Jesteś cudownie piękna i gładka z ogniem. Żadna biała kobieta nie powinna ryzykować takiej wyprawy. Co jest jej celem?

— Orchidea —
— Nie, nie orchidee — dorzucił szorstko. — Poszukujesz jednego człowieka, nieprawdaż?

— A jeżeli tak, to co z tego?

— Czy to nie szaleństwo? Mogę zrozumieć naturalnie pragnienie znalezienia mordercy brata, ale od tego jest policja.

— Policja! — powtórzyła. — Nie rozumiesz. Powtarzałam to bez końca. W każdym razie rozumiem to, że jeżeli Armstrong jest mordercą i ukradł mi w dzungli, pościg twój za nim, w promie tych czterech Majańczyków, jest więcej niż morderczność.

— Możliwe. —
— A więc poszukujesz Armstronga?

— Tak. —
— I to, co cię skłoniło do ucieczki z domu mojej matki, młodo z nim związek? Czy tak?

Po dokonaniu otwarcia popisywała się orkiestra wojskowa, między licznymi widzami uwijały się panie, sprzedając losy, nie zabrakło również w pobliżu sali wystawowej, obficie zaopatrzonych bufetu. Zauważyć można było wśród zwiedzających żywe zainteresowanie się wystawą, i sądzić można, że duża frekwencja nie ustanie aż do chwili jej zamknięcia. Wystawa otwarta jest codziennie aż do czwartku 5 bm. w godzinach od 3 do 7-mej po poł.

1) Zebranie Tow. Hobolników Katolickich. Wczorajsze zebranie członków i sympatyków Tow. Robolników Katolickich, zwołane ku czci Papieża Piusa XI, zgromadziło liczne grono ciekawych dźwięków, jak też przybył patron towarzysza Ks. prof. Janiewicz wicepatronowie Ks. Haendshke i Ks. Waraczewski oraz Ks. prof. Peik z referatem. Na stole ustawiono symbol katolicyzmu, krzyż święty. Wstępnie uczczono zmarłego Franciszka Borowiaka, członka towarzystwa, poczem po odśpiewaniu zwrotki pieśni „Robolnik to siła” zabrał głos Ks. prof. Peik, wygłaszając referat o „Papieżu Piusie XI”. Nawiązując do historii powstania urzędu papieskiego, od woli Chrystusa, który wyznaczył św. Piotra na swego następcę na ziemi, szan. referent opisał rzeczowo i jasno życie i działalność Piusa XI. Achilles Ratti, obecny Pius XI, urodził się w maju 1857 r. we Włoszech, tam się kształcił i tam otrzymał święcenia kapłańskie. Dopiero rok 1917 stał się dla skromnego bibliotekarza watykańskiego początkiem sławy, o roku tym został wyznaczony przez papieża Benedykta XV. na nuncjusza do powstającej Polski. W Polsce nuncjusz papieski, wyróżnił się przy inwazji bolszewickiej w 1920 r., poczem po okresie powstania na Górnym Śląsku odwołany został do Włoch i odznaczony wielkimi orderami za czyny swe w Polsce. We Włoszech w roku 1922 po śmierci Benedykta XV. dawniejszy bibliotekarz watykański i nuncjusz papieski w Polsce, zostaje wybrany Papieżem, i przybiera imię Piusa XI. Po omówieniu działalności Piusa XI na trojnie papieskim, szanowny referent kończy wykład, nagrodzony oklaskami. W dyskusji zabiera głos p. Ciemnoczłowski, poczem następuje deklaracja panny Kaweckiej „Nie walno nam”, panny Dutkiewiczowej „Mason gorzej od tatarów” i Drygasa „Apel”. W komunikatach omawiano sprawę wspólnej spowiedzi i komunii św. w czasie awantury, a w sprawie urządzania gwiazdki przemawiali Ciemnoczłowski, Rygus, J. Rzepka, Drygas, Gryzka, Papież i Ks. Waraczewski, poczem zarząd ogłosił, że załatwi się urządzeniem gwiazdki. W zakończeniu J. Rzepka zachęcał do brania udziału w wykładach społecznych, jakie o wtorek i piątek w Domu Katolickim będą wygłaszane. Po wzniesieniu okrzyku na cześć Papieża Piusa XI, zebranie o pół do 7-mej wiecz. zakończono.

2) Sprawy rzemieślnicze. Staraniem filii rzemieślników w przemyśle metalowym, istniejącej przy Zjednoczeniu Chłopsko-Rolniczym, Związków Zawodowych w Lesznie odbyło się wczoraj w południe w Domu Katolickim zebranie rzemieślników wszystkich branż tak z Leszna jak i okolicy. Głównym celem zebrania było poinformowanie przybyłych o obecnym stanie rzemiosła polskiego, to też sekretarz okręgowy Z. Ch. Z. Z. p. Talaga z Leszna wygłosił odpowiedni referat, ujmując całokształt sprawy obszernie i rzeczowo. W pierwszym rzędzie referent zaznaczył, że rzemiosło polskie w ogóle, mimo doniosłej roli jaką odgrywa w naszym życiu gospodarczym, przemysłowym, nie cieszy się należną mu opieką władz rządowych, co w konsekwencji powoduje słabą koniunkturę gospodarczą naszego kraju. Rzadko przestępuje się przez właścicieli przedsiębiorstw prze-

mysłowych, fabryk itd. przepisy ograniczające ilość uczniów, których nierzaz po pięciu i więcej przypada na jednego czeladnika. Oczywiście niemożliwy jest w takim wypadku właściwy nadzór nad uczniem, dalej lekceważy sobie naukę, a później, zbliżwszy szczęśliwie egzamin czeladniczy, nie posiada mimo to pełnych kwalifikacji i trudno zdobyć mu pracę. Praktykowane jest również przez pracodawców przyjmowanie w miejsce rzemieślników poduczonych robotników a nawet tylko uczniów, co odbija się bardzo niekorzystnie na jakości produktów i ich zbity na rynkach zagranicznych. Referent, wychodząc z założenia, że w powyższych niedomaganach dużą winę ponoszą również sami rzemieślnicy, nie domagając się (właśnie wykonywania przepisów dla nich korzystnych, — apeluje do organizowania się rzemieślników, projektując założenie przy Ch. Z. Z. filii rzemieślniczej i sekcji branż. Projekt ten jednomyślnie przyjęto. Pod koniec zebrania załatwiono jeszcze kilka spraw towarzyskich, między innymi zwrócono uwagę na pouczające wieczory dyskusyjne, które rozpoczynają się we wtorek, dnia 8-go grudnia br. i odbywać się będą w Domu Katolickim.

3) Jarmark. W dniu 11-go bm. odbędzie się w Lesznie jarmark na konie, bydło i świnie.

4) Kino „Palace”. „Miłość księcia Sergiusza”. Znow film rosyjski, jeszcze jeden obraz tragicznych przeżyć, zrujnowanej przewrotnym bolszewikiem, arystokracji, talarzy mających się choćby najcięższej pracy, byle na najskromniejsze potrzeby zarobić i nie wpaść na dno nędzy moralnej, cychającej na takie rozbitki życiowe w metropolii bawiającego się świata, Paryżu. Zmieniają się role i stanowiska społeczne. Niedługo służy i proletariusz dają łaskawie posady, przyjmują na służbę byłych szych panów. Człowiek dużo przeżyć przecierając w życiu moze. Młode barki niełatwo przełamać. Nawet z najgorszej opresji losu się wyrwać można, jeżeli w człowieku nie złamano ducha, jeżeli nie wydarło mu jego ideału który życie zapamięta i celowość je czyni. Miłość i przyjaźń najszlachetniejsze uczucia. — osłaja prawdziwego szczerca twardzieli, gdy trwałość ich nie złamie żadna przeciwność losu. Miłość Ks. Sergiusza jest nieufna, zatruta ją zazdrość niemal stale się przychylna zbrodni. Kochająca żona potrafi jednak wybaczyć wszystko złe i ubóstwa swego męża. Dwukrótkowa zabawna. (Ama).

ZABOROWO.

zo) Kolo śpiewu „Nowowiejski”. Jutro we wtorek o godz. 7.30 wiecz. lekcja śpiewu w starej szkole. Upraszam o liczne i punktualne przybycie. Zarząd.

Do wszystkich gniazd sokolich okręgu leszczyńskiego.

Niniejszem zwołujemy na dzień 8-go grudnia br. o godzinie 10-tej przed południem do lokalu dnia Iłskiego w Lesznie, Rynek Nr. 37.

ZJAZD PRZESZOSW I NACZELNIKÓW OKRĘGU LESZCZYŃSKIEGO.

Z powodu ważnych spraw przybycie przesowskich i naczelników obowiązkowe.

Przezi winni przywieźć ze sobą bloczki złotowe, które wydano poszczególnym gniazdom, względnie gotówkę za sprzedane bloczki.

Zalecamy Drh. Prezesom, aby wtajemniczyli się w stan finansowy, jak i ogólny swego gniazda, w celu ewtl. zareferowania na zjeździe.

CZOLEMI

ZA PRZEWODNICTWO OKRĘGU LESZCZYŃSKIEGO
St. Szal, sekretarz. B. Kotlarski, prezes.

znika się ku zachodowi. Niebezpiecznie brodzić po ciemku w puszczy.

— Więc postanowienie twoje jest nieodwołalne?

— Tak — i muszę zostać sama.

Zrozumiał, że nie przełamie jej żelaznej woli. Ze sposobu, w jaki wyrwała mu rękę, widać było, że walczy z uczuciem i że stara się zabić wspomnienia, które, jak p. znała, były jej dotąd drogim. Oszołomiony, wzburzony i rozgniewany nierozumnym uporem dziewczyny, powiedział jej do brzośnie i ruszył zpowrotem ścieżką w kierunku wioski.

Przybył tam o zachodzie słońca. Starzec z którym przedtem rozmawiał, siedział w tej samej silnej pozycji u stóp drabinki, wiodącej do jednej z chat i polerował pracowicie kawałek drzewa. Carson przystanął. Stary podniósł oczy i poznał go.

— Znalazłeś białą panią? — zapytał.

— Tak. A powiedzcie mi czy szyszełście o drugim myśliwym — białym człowieku, który tu niedawno przybył?

Ku jego zdziwieniu, długi skinał skwapliwie głową i przerwał swoją czynność.

Hm, um, biały człowiek przechodził z dużego służy. Podniósł do góry palec obu rąk.

— He dmi temu?

Po chwili wahania wysunęły się znów palce, tym razem trzy.

— W jakim kierunku odeszł?

— Tam, gdzie słońce wschodzi.

Carson pomyślał, że Teresa również podróżowała na wschód. Nie należało wątpliwości, że była na właściwym tropie i że złowrogą Armstrong wyprowadził ją tylko o trzy dni drogi. Niefortunnie wielbiciel dziewczyny opuścił większość i ruszył w powrotny marsz do obozowiska nad rzeką. Podróż przez gęstą dzunglę, wśród zapadających ciemności, była zadaniem wysoce ryzykownym, toteż przez chwilę zastanawiał się, czyby nie przemocować w wiosce. Ale to przyprowadziłby Monrogo o zbyt wielki niepokój.

KAKOLEWO.

ko) Kolejowe P. W. W. czwartek, dnia 28.11. zażołono ognisko „Kol. P. W.“ przy dość licznych udziałach pracowników kolejowych. Do zarządu weszli: kontroler eksp. z O. E. Leszno Szulc — prezes, zaw. stacji Ciemniewski — sekretarz, st. torowy Walenciak — skarbnik oraz kond. I. kl. Motylak i Glapiak jako członkowie Wydziału.

WIELKOPOLSKA.

w) Wrońska. (Zraniony w pojeźdźniku?). O godz. 8-mej rano nieznanymi samochód przywiozł do szpitala we Wrońsku ciężko rannego Antoniego Mieczkowskiego z Poznania. M. otrzymał ciężki postrzał w bok. Zachodzi przypuszczenie, że w godzinach rannych odbył się na terenie powiatu słupeckiego pojeździek.

w) Gniezno. (Katastroficzne zderzenie pociągu z powozką). W ub. tygodniu pociąg osobowy przejechał powozkę powracającą z targu w Gnieźnie i zderzającą do Bojanic w powiecie żnińskim gospodarza Józefa Kowalskiego. Konie przy powozce Kowalskiego zostały zabite (jednego z nich maszynarz pociągał na pół), ciężkie zaś rany odnieśli: gospodarz Józef Kowalski, żona jego Agnieszka, Antoni Koniewski i Józefa Dzikowska. Z Gniezna przybył natychmiast pociąg ratunkowy z dr. Pajzderskim. Rannych po opatrzeniu przewieziono do szpitala. Dochodzenia stwierdziły, że wina katastrofalnego zderzenia ponosi sam Kowalski.

POMORZE.

p) Skarszew. (Utonęły w bagnie). Dwoje dzieci w wieku przedszkolnym robotnika Firusa z Wieszna, tuż na granicy gdańskiej, wybrało się dnia 26 bm. w południe ścieżką na spotkanie wracającego od pracy ojca, wskutek gwałtownej błyskawicy i dostaw się obok jeziora Pawłowskiego na bagno, w którym ugazęły. Rodzice, stroskani długą nieobecnością maleństwa udali się na ich odszukanie, lecz takie było ich zmartwienie, gdy w błotach znaleźli już tylko martwe ciała swych dzieci.

p) Gdynia. (Pożyczka inwestycyjna). Władze komunalne m. Gdyni podjęły starania o uzyskanie na rynku zagranicznym pożyczki w wysokości 30—40 mil. na inwestycje miejskie.

MAŁOPOLSKA.

mp) Biała. (Ołbrzymi pożar wełny). W fabryce sukna braci Thugendhatów wybuchł pożar który zniszczył około 20 tysięcy kilogramów wełny, bawełny, różnych gatunków oraz urządzenia drugiego piętra fabryki.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

Potworny zbrodniarz czy umysłowo chory? Kopenhaga. (AW.) Dziś do prezydium policji w Kopenhadze zwrócił się niejaki Axel Jensen urodzony w Ameryce który przed kilku laty powrócił ze Stanów Zjednoczonych. Jensen oświadczył przyjmującemu go komisarzowi, iż przed 8 laty popełnił wraz z większą bandą cały szereg włamań i grabieży w Nowym Jorku. M. in. przyznaje się on do wykonania słynnego zamachu bombowego na Bank Morgana w Nowym Jorku. Ofiarą tego kolosaln. zamachu bombowego padły 42 osoby zabite, a wiele set osób zostało rannych. Jensen zeznał dalej że zamachu tego dokonał na polecenie jakiegoś Włocha, od którego otrzymał ładunki dynamitowe oraz 400 dolarów, jako wynagrodzenie za zbrodnię. W jakiś czas później spotkał on owego Włocha w Texas. Włoch zgwałcił go kuli swych współników, a dla uporządkowania wypadku, ciało jego zostało rzucone pod pociąg. Policja kopenhaska nie daje wiary krwawym opowieściom Jensena i przypuszcza, iż ma do czynienia z chorym umysłowo osobnikiem. W każdym bądź razie zostały wydane zarządzenia min. sprawiedliwości i min. spr. zagranicznych skomunikowania się z władzami Stanów Zjednoczonych i sprawdzenia zeznań Jensena.

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami.

Zarząd Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Województwa Poznańskiego podaje PP. Członkom i Sympatykom do wiadomości, że w niedzielę dnia 15. grudnia br. odbędzie się o godz. 17.45 w sali Biblioteki Uniwersyteckiej Poznań ul. Fr. Ratajczaka nadzwyczajne Walne Zebranie. Jednym z ważniejszych punktów porządku obrad będzie: zatwierdzenie statutu, wybór opiekunów okręgowych i zapoznanie obecnych z sposobem skutecznego zwalczania okrucieństwa względem zwierząt.

Nie powinno na tem zebraniu nikogo braknąć. Uważa się również o przybycie delegatów z powiatu którzy rozpoczęli już prace wstępne nad organizowaniem Kół Powiatowych. Społeczeństwo nasze nieestetycznie brakuje zrozumięcia obowiązków roztaczania opieki nad zwierzętami oraz zwalczania okrucieństwa popełnianych względem nich.

Niechże apel ten pobudzi wszystkie serca kochające zwierzęta do wzięcia jak najliczniejszego udziału w temże zebraniu. Wstęp bezpłatny.

Za Zarząd:

Sekretarz Prezes
(-) J. Kryszewski (-) K. Chłapowski p. k. rez.

Wykład X. Dr. Śpikowskiego o listach św. Pawła.

Trzecia kwestja dotyczyła pewnych nadużyć w zebraniach religijnych, a mianowicie najpierw pewnego rodzaju aragancji ze strony nieświat. Rosey one sobie prawo do odkrywania głowy na równi z mężczyzną. Św. Paweł zwraca ich uwagę na to, iż tak się nie godzi, bo niewiasty w Kościele zajmują tylko drugorzędne stanowisko: taki już porządek: Bóg, Chrystus, mężczyzna, niewiasta (11, 2—6). Nadto z historii stworzenia niewiasty wynika jej rola podrzędna (7—12), a zresztą sama natura tego wymaga (13—16). Gorsze było drugie nadużycie na zebraniach religijnych. Podczas uczt bratnich niektórzy całkiem nieodpowiednio się zachowują, nie mając względu na biednych (17—22). Apostoł wykazuje ich nieczystość, przypominając im ostatnią wieczerzę Pańską (23—26) i przestrzega ich przed niegodną Komunią, święta (27—34).

Czwarta kwestja dotyczyła darów łaski czyli t. zw. charyzmatów. Najpierw mówi o nich ogólnie podając pewne sprawdziany, po których można poznać, czy pochodzą od prawdziwego ducha (12, 1—3), a nie z ich rozmałości, choć pochodzą wszystkie od jednego Ducha św. (4—11); na zażródzie nie może być miejsca, bo wszystkie służą dla dobra Kościoła, czego św. Paweł uczy, polecając się na pieknią organizację ciała ludzkiego (12—31) i na to że nieczem one są wobec najłobniejszego daru t. j. miłości Bożej (13, 113). Jeśli chodzi o dar języków i prorocтва, należy powiedzieć, że prorocтво

wyższe i pożyteczniejsze jest od daru języków, służy więcej jak zbudowaniu tak wiernych jak i niewiernych (14, 1—33). Niewiasty, zaś wogóle milczą w Kościele (34—40).

Ostatnia i bodaj czy nie najłobniejsza kwestja jest zmartwychwstanie ciała. Chrystus Pan zmartwychwstał, to jest fakt stwierdzony (15, 1—11). Jeśli Chrystus nie zmartwychwstał, wtedy musieliśmy dla wiary wyniknąć absurdalne konsekwencje (do 19); ale Chrystus naprawdę zmartwychwstał, też i wszyscy ludzie co do ciała również zmartwychwstaną (20—23); zresztą Korintyjanie w to wierzyli co wnioskować można z pewnych ich praktyk okultarnych (29—34). Chodzi tylko o sposób zmartwychwstania i to najpierw w jakim celu? Apostoł udowodnia na podstawie argumentów fizycznych przyrody że ciało ludzkie musi przejść skazitelne aby się stać mogło nieskazitelne (35—50). Następnie opisuje, w jaki sposób ciała sprawiedliwych zostaną zmienione. (51—58).

W domowieniu załatwia św. Paweł pewne sprawy bieżące, a więc sprawę składki dla Jerozolimy (16, 1—4), sprawę swej przyszłej wizyty (5—9) i sławia Tymoteusza i Apollona (10—12). Zachęca wiernych do wytrwania (13—14) i do uległości (15—17). Dołącza pozdrowienia całej Azji i swoje osobiste kończy błogosławieństwem apostołskim (19—24).

W tym tygodniu wykład nie odbędzie się.

Związek Tow. Rzemieślniczych i Przemysł. w Poznaniu.

Zjazd Przesów: Przypominamy wszystkim pp. Prezesom o zjeździe Przesów, który się odbędzie w Poznaniu w dniu 6. grudnia br. w myśl komunikatu Nr. 13. Prosimy o jaknajliczniejszy udział.

W sprawie patentów. Wobec aktualności wykupywania świadectw przemysłowych, czyli t. zw. patentów, przypominamy wszystkim naszym członkom przepisy obowiązujących ustaw:

Ustawa o państw. pod. przem. z 15. lipca 1925 Dz. U. R. P. nr. 79 poz. 550.

Kat. VIII. wykupują wszystkie warsztaty przemysłowe i rzemieślnicze zatrudniające ponad 1 do 4 robotników.

Kat. VII. natomiast wszystkie warsztaty przemysłowe i rzemieślnicze zatrudniające: a) przy fabrykacji ręcznej ponad 4 do 9 robotników b) przy użytku silników mechanicznych ponad 4 do 7 robotników.

§ 99. Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8. sierpnia 1925 (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 560) mówi: pracowników do lat 17 i ponad lat 55 liczy się dwóch za jednego. (Paragraf ten (99) stosuje się jednakże tylko przy wykupieniu patentów a nie przy podatku obrotowym).

Pozatem rozstrzygnął Sąd Najwyższy jeszcze bardzo ważną sprawę, a mianowicie:

Poprzednia ustawa o podatku przemysłowym z dnia 14. maja 1923 załączala do kategorii VIII. zakłady rzemieślnicze, zatrudniające tak przy fabrykacji

jak i przy stosowaniu silników mechanicznych, cz. rech robotników, licząc w tem i właściciela oraz jego członków rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie. Nowela z 1925 roku zmieniła przepisy powyższe wyłączała z liczby robotników właściciela, osobę zatrudnioną w zakładzie. (Orzecznictwo Sądów Polskich z roku 1926 Nr. 96 i z roku 1929 Nr. 35).

Z powyższego wynika, że mistrz, który pracuje przez cały rok tylko z jedną siłą, niepotrzebuje żadnego patentu — tak samo, o ile ma dwóch uczniów którzy nie mają jeszcze 17 lat.

Również mistrz, który zatrudnia oprócz siebie czterech ludzi wykupuje świadectwo tylko VIII. kategorii a nie VII. Zwracamy uwagę na paragraf na podstawie którego się liczy dwóch uczniów na 17 lat za jedną siłę przy wykupie świadectwa.

Ponieważ Kasy Skarbowe zwykle same narycały rzemieślników kategorię, nadmieniamy, że i są one do tego uprawnione, lecz muszą wydać świadectwa tej kategorii, którą rzemieślnik zażąda, a dyńe Urzędy Skarbowe kontrolują później, czy dana osoba wykupiła odpowiednią kategorię, w przeciwnym razie nakładają kary.

Dalszych wyjaśnień udziela się wszystkim członkom w naszym sekretariacie, ewent. pismiennie.

Przemysłowcy i Rzemieślnicy Cześć!

(-) Fr. Górczak Prezes (-) Tad. Piotrowski Syndyk

Zima się zbliża — pamiętajmy o ptaszkach.

Ubiegła zima zaskoczyła nas niespodzianie. Jeżeli wiele rodzin cierpiało z powodu niedostatecznego zaopatrzenia w opał i ciepłą odzież to długotrwałe mrozy i śniegi były wprost żywiołową klęską dla zwierzęt i ptactwa. Po ogrodach i parkach wymarło zarówno od głodu jak i mrozu tak wiele ptaków śpiewających, że wiosna pusło i głucho było w rozbrzmiewających w tnie lała gwarem skrzydlatej gawiedzi w zaroślach i utorach. Szczęście, gatunki ziemniejsze u nas mnożą się dość silnie i szybko; tak, że straty wyrównać się dadzą w krótkim czasie; trzeba jednak pamiętać, że cały szereg takich klęsk może się powtórzyć odbić na zaludnieniu naszych parków, plantacji i ogrodów przez ptactwo. Pomijając już sentymenty, względy etyczne, dłaśość o urok i nastrój budzący się wiosną, to wżelad na znaczenie tego czynnika zarówno w gospodarstwie przynocy, jak i w gospodarce ludzkiej powinien skłonić nas do troskliwości opieki nad ptactwem w zimie. Czynniki miarodajne w miejsce powinny koniecznie postarać się o umieszczenie na plantacjach kilku racjonalnych karmników, gdzieby stałe, w oznaczonych porach ptactwo znajdowało odpowiedni dla siebie pokarm. Byłoby to stanowczo racjonalniejszem, niż utrzymywanie zwierząt. Niezależnie od tego goręco zachęcam zarówno młodzieży jak i starszych do wzięcia udziału w akcji zbiorowej. Większe miasta rozpoczęły już w ubiegłych latach pracę nad ochroną ptaków. Zarówno Poznań, jak Kraków i Warszawa, z sąsiednich zaś Rawicz — zaopatrzyły plantacje i parki w sztuczne gniazda i karmniki zimowe. W Lesznie próby pracy w tym kierunku poza niektórymi szkołami spaliły na panewce.

Aby dokarmianie zimowe było celowe i odpowiedzialne potrzebom ptaków pożytecznych jak: sikorki, zięby, gile, dzięciołki, pełzaczki, myszkrołki, należy

to czynić umiejętnie. Ptak trawi wogóle bardzo szybko, skutkiem czego potrzebuje stosunkowo dużo karmu. Ptasze, pozbawione żywności przez kilka dni z rzędu ginie z głodu, zwłaszcza w zimie, kiedy ma być dla niego jedynym źródłem ciepła. Dlatego należy dostarczać żywności, obfitującej tłuszczem, mającej największą wartość energetyczną. Prócz tłuszczu nasion, jak siemienia, konopi, można użyć i dobrze pościelany, który należy znieść za nasionami. Skórka ze słoniny często się nie używa, a wywieszona za okno lub na ganek zwiła i pożywi wielu skrzydlatych amatorów. Chleb przyciąga tylko wróble, dla innych ptaków jest szkodliwy, zwłaszcza, gdy zamoknie i skwaśnieje. Pokarm nie być dostępny i zasłonięty o tyle, by ani deszcz go zamoczył, ani śnieg nie przysypał. Karmnik, tegoż z deszczu, nakryty daszkiem łatwo w do sporządzić — a zawieszony w zacienionym miejscu, ganku lub balkonie — zwłaszcza w pobliżu drzew będzie dobrodziejstwem dla ptaszków a źródłem jednej miłej chwili dla człowieka.

Dokarmianie należy już teraz rozpocząć, ponieważ jeszcze nie ma mrozów ani śniegów i ptactwo ma dużej nadziei. Tylko zuchwały wróbel wciśnie się w dół i korzysta z późno sypanego pożywienia, zaś ptaki, o które nam głównie chodzi: sikorki, zięby, gile, myszkrołki, trzaskale — muszą się dokarmiać, przyzwyczaić i oswoić.

Wyślik, ofiara materialna nie wielka — a przyjemność wielka!

Jeżeli ktokolwiek zechce się bliżej zaznajomić ze sposobami dokarmiania ptaków i urządzania nowoczesnych karmników, informacjami służy z całą gotowością.

J. Mondel

OGÓLNE WIADOMOŚCI

ROZPORZĄDZENIE.

o ruchu na drogach publicznych autobusów, służących do utrzymywania publicznej komunikacji. (Dokończenie).

- b) zabierać do autobusu zwierzęta, o ile bez niedogodności dla podróżnych nie mogą być trzymane na kolanach, lub umieszczone w inny nieprzeszkadzający podróżnym sposób,
- c) zajmować miejsce obok kierowcy oraz rozmawiać z kierowcą podczas jazdy;
- d) zajmować miejsce bez biletu na prawo przejazdu i odmawiać okazania biletu na żądanie kontroli;
- e) odmawiać zapłaty w wysokości oznaczonej na bilecie, zajmować miejsce w przedziale klasy wyższej niż oznaczona na bilecie lub jechać dalej niż opiewa bilet, bez wykupienia biletu dodatkowego;
- f) wsiadać w stanie nie trzeźwym, oczywistego niechlujstwa, lub w stanie mogącym zabrudzić otoczenie, zakłócać porządek, zanieczyszczać wnętrze autobusu i przeszkadzać obłudzie;
- g) śpiewać, zachowywać się nieprzyzwoicie słowem lub czynem;
- h) palić tytoń wewnątrz autobusów zamkniętych;
- i) zanieczyszczać lub psuć urządzenia autobusu;
- j) otwierać okna bez zgody obsługi autobusu;
- k) otwierać w czasie jazdy drzwi autobusu;
- l) zabierać do autobusu przedmiotów zagrażających niebezpieczeństwem, w szczególności ześ broń nabitej, materiałów wybuchowych, łatwo zapalnych, żrących i zakaźnych, jak również przedmiotów, które mogłyby być niedogodne lub przykre dla współpodróżujących.

Zakaz zabierania do autobusu nabitę broni nie dotyczy się do osób wymienionych wyżej § 11. ust. 1. danie końcowe;

m) wsiadać do autobusu lub wysiadać przed zupełnym jego zatrzymaniem;

n) stać na stopniach i w miejscach do tego nieprzeznaczonych, dotykać urządzeń kierowniczych i hamulcowych;

o) wyrzucać z autobusu przedmioty mogące zranic, zabrudzić lub przestraszyć publiczność;

p) wprowadzać w błąd obsługę autobusu, bądź to przez naśladowanie używanych sygnałów, bądź przez fałszywe alarmy.

(2) Obsługa autobusu obowiązana jest ściśle przestrzegać stosowania się podróżnych do powyższych zakazów. Podróżnych nieposłusznych się do zakazów wymienionych w punktach a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l) może obsługa usunąć z autobusu.

§ 15. Od orzeczeń i zarządzeń władz administracyjnych, wydanych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, służy odwołanie w myśl ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnym.

§ 16. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia nęda karani w myśl postanowień rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. P. Nr. 89 poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 151).

§ 17. (1) W razie stwierdzonego przekroczenia powyższej dopuszczalnej szybkości (§ 12 p. 2. niniejszego rozporządzenia) wojewódzka władza administracji ogólnej, niezależnie od nałożenia przez powiatową władzę administracji ogólnej na kierowcę kary administracyjnej, winna odebrać mu pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do publicznego użytku na przeciąg czasu do 6 miesięcy, w razie trzykrotnego ukarania go za to przekroczenie odebrać mu na stałe pozwolenie na prowadzenie wymienionych pojazdów mechanicznych.

(2) W razie powtarzającego się nieprzestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia wojewódzka władza administracji ogólnej może zabronić przedsiębiorcy utrzymywania publicznej komunikacji.

§ 18. Autobusy kursujące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i używane do utrzymywania publicznej komunikacji winny być przystosowane do wymagań paragrafów 3 i 4 niniejszego rozporządzenia w ciągu roku, a do wymagań § 5 w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia. Wpis § 7 niniejszego rozporządzenia ma również tych autobusów zastosowanie.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Robót publicznych: Moraczewski.

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski.

Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.

Powyższe rozporządzenie podaje do publicznej wiadomości i przestrzegania.

Leszno, dnia 8. X. 1929 r. L. dz. 13131/29-4-III.

Starosta Powiatowy.

(-) Zenkeler.

Z Poznania.

P) Z Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia wybory na stanowisko wiceprzewodniczącego Wielkopolskiej Izby Rolniczej odbędą się dopiero po zatwierdzeniu przez Min. Rolnictwa dokonanego wyboru prezesa tej Izby p. dr. Chosłowskiego.

P) Konferencja kolejowa. W Poznaniu odbyła się 3-dniowa konferencja kolejowa polsko-niemiecka w sprawie nowych połączeń na linii Berlin—Warszawa i ulepszeń istniejących połączeń na wszystkich liniach. Delegacja niemiecka w liczbie 27 osób składa się z reprezentantów dyrekcji berlińskiej, wrocławskiej, opolskiej i frankfurckiej.

P) Uruchomienie nowej elektrowni. Jak się dowiadujemy, nowa elektrownia, mimo dokonanego już uroczystego poświęcenia i otwarcia, rozpocznie normalną pracę dopiero w przyszłym miesiącu t. j. blisko za trzy tygodnie.

P) Artykuły pierwszej potrzeby. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje następujące ceny artykułów pierwszej potrzeby w hurcie i detalu: Hurt: za 100 kg.: mąka pszenna 65 proc. — 66.00, ziemniaki 7.00; za 1 kg.: chleb 65 proc. — 0.36 do 0.37, mięso wołowe 2.40—2.80, słonina 3.60, smalec

4.00, tłuszcz importowany 3.36, masło deserowe 7.20, ryż Burma II — 0.84, herbata Ceylon Orange 17.54 do 20.00, kawa Santos Prima 7.50—9.50, Rio 7 — 5.80—6.20, kakao Van Houtena 6.40, Blookera 6.00, Rademakera 5.60, śledzie za beczkę najprzedszy 148.00—156.00, dobre 140—146.00, zwykle 128 do 138.00, mleko za litr 0.35, jaja za skrzynię 300—326.00. Detal: za 100 kg.: mąka żytnia 65 proc. — 46.00, mąka pszenna 65 proc. — 76.00; za 1 kg.: chleb 65 proc. — 0.39—0.40—0.41, mięso wołowe 3.20 do 3.60, tłuszcz zagraniczny 3.60, smalec 4.80, słonina 3.80, masło 7.60, ziemniaki 0.10, ryż 0.94, herbata 22—25.00, kawa Santos Prima 8.40—11.00, Rio 7 — 6.40—7.20, kakao Van Houtena 7.00, Blookera 6.80, Rademakera 6.40, śledzie najprzedszy za szt. 0.28, dobre 0.18—0.20, zwykle 0.15, mleko za litr 0.42, jaja za sztukę 0.24.

P) Z Teatrów Poznańskich. Teatr Wielki: 2. 12. „Casanova”. 3. 12. „Kleynoty Madonny”. 4. 12. „Casanova”. 5. 12. „Pan Twardowski”. Teatr Polski: 2. 12. „Miłość czy pieśń”. 3. i 4. 12. „Adwokat i róża”. 5. 12. „Miłość czy pieśń”. Teatr Nowy: 2. 12. „Azais”. Głos występ Jbnoszy Stępowskiego.

—6—

Dotyczy ustanowienia strażników łowieckich.

Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 21. lutego 1929 r. wydanym w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 114) ustalona została rota przysięgi i wzór oznaki dla strażników łowieckich.

Zgodnie z postanowieniem art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3. 12. 1927 o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. Nr. 110. poz. 934) właściciele obwodów własnych, spółki łowieckie i dzierżawcy polowania mogą ustanowić straż łowiecką na swój koszt, a zatem ustanawiający straż łowiecką ponosi również koszty oznaki łowieckiej.

Oznaki dla strażników łowiectwa można nabyć w „Spółdzielni Leśników” w Warszawie, przy ulicy Nowy Świat 36.

Wnioski o zaprzysiężenie i zatwierdzenie strażnika łowieckiego należy wnieść do tutejszego Starostwa wraz z oznaką dla straży łowieckiej.

Równocześnie podaje poniżej postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3-go grudnia 1927 r. o prawie łowieckim dot. strażników łowieckich:

§ 24.

„Strażnik łowiecki obowiązany jest czuwać nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego o ochronie łowiectwa i donosić władzy o wszelkich dostrzeżonych naruszeniach.

Strażnik łowiecki pełniąc służbę może:

- a) żądać od osób spotkanych w obwodzie łowieckim z bronią palną, narzędziami łowieckimi lub zwierzyzną, okazania karty łowieckiej, a jeżeli polują, również pisemnej zgody właściciela lub dzierżawcy polowania;
- b) odbierać za pokwitowaniem broń palną, inne narzędzia łowieckie i zwierzyznę osobom spotkany w obwodzie łowieckim, a nieposiadającym karty łowieckiej, oraz osobom polującym w obwodzie bez posiadania pisemnej zgody właściciela lub dzierżawcy polowania;
- c) zatrzymywać i przekazywać właściwej władzy, osoby, których tożsamość i miejsca zamieszkania nie można ustalić, a które zastały w powierzonej jego pieczy obwodzie łowieckim na popełnieniu jednego z przekroczeń przewidzianych w art. 75-79 rozporządzenia niniejszego, lub które spotkał w obwodzie z bronią palną, innymi narzędziami łowieckimi, albo ze zwierzyzną, a osoby te, posiadania tych przedmiotów usprawiedliwić nie mogą.

Strażnik łowiecki obowiązany jest odebrać broń i narzędzia wraz z doniesieniem karnem doręczyć w ciągu 24 godzin najbliższemu posterunkowi policji, zwierzyznę zaś oddać właścicielowi lub dzierżawcy polowania.

Leszno, dnia 12-go listopada 1929 r.

STAROSTA POWIATOWY

(-) Zenkeler.

L. dz. 6590/29-4-IV.

—8—

c) Ułgi kolejowe dla kuracjuszy w sezonie letnim. Dzięki staraniom Związku Uzdrawisk Polskich, Ministerstwo komunikacji przyznało ulgi kolejowe na sezon zimowy również następującym uzdrowiskom: Ciechoćnek, Bystra Śląska, Jastrzębie-Zdrój, i Truskawiec. Oprócz wymienionych, z ulg kolejowych w ciągu całego roku korzystają uzdrowiska: Hołostko, Wielkie, Inowrocław, Jaremcze, Jaszczerówka, Krynica, Miłowodol, Naleczów, Oborniki, Otłoczek, Poronin, Rabka, Rudka, Smutka, Szczawnica, Tatarów, Worochta, Zakopane, Zaleszczyki i Żegiestów. We wszystkich tych uzdrowiskach sezony trwają obecnie cały rok conajwyżej z przerwą parotygodniową w listopadzie.

Dolar ameryk.	1	8,85
Funt angielski	1	43,31
Frank franc.	100	84,97
„ szwajc.	100	172,34
Marka niem.	100	212,49
Guldeny gdańskie	100	173,20

Stwierdzono, że rozporządzenie policyjne p. Wojewody z dnia 15. 2. 28. dotyczące ochrony dróg publicznych oraz bezpieczeństwa ruchu publicznego na obszarze Województwa Poznańskiego (Dz. U. Woj. 7a), które zostało ogłoszone w Oredowniku Urzędowym tutej powiatu Nr. 23 do 28 w roku 1928 nie przestrzega się dotychczas.

Wobec powyższego przypominam ponownie § 91 wyżej cytowanego rozporządzenia, które nakazuje, aby każdy pojazd, znajdujący się z nastaniem ciemności na drodze publicznej, a w taborach pierwszy i ostatni był oświetlony przynajmniej jednym białym światłem, widocznym z daleka. Światło winno być umieszczone po lewej stronie powozu.

Równocześnie zwracam szczególną uwagę na § 117 ośnośnego rozporządzenia a mianowicie, aby rowery używane do jazdy na drogach publicznych były zaopatrzone z chwilą nastania zmroku w zapaloną latarkę o białym świetle.

Powyższe podaje do publicznej wiadomości i jak najszybszego zastosowania się.

Władzom i organom mnie podległym polecam energicznie czuwać nad przestrzeganiem powyższego rozporządzenia i winnych pociągnąć bezwzględnie do surowej odpowiedzialności.

Leszno, dnia 27-go listopada 1929 r.

Starosta Powiatowy:

(-) Zenkeler.

Licz. dz. 13413/29. — 4. — III.

—0—

Zakaz strzelania do gołębi w celach sportowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, iż w niektórych miejscowościach Rzeczypospolitej miało miejsce strzelanie do gołębi (fir aux pigeons) w charakterze sportu, i że powstają tawarzystwa mające na celu uprawianie strzelania do gołębi i urządzania tego rodzaju zawodów.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa zwraca uwagę, że uprawianie tego rodzaju sportu jest przestępstwem, przewidzianem w art. 2 pkt y g) i k) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 r. o ochronie zwierząt (Dz. Ust. Nr. 36. poz. 332) i podlega karom przewidzianym w art. 5 i 6 powyższego rozporządzenia.

Zakazuje się więc strzelania do żywych gołębi w celach sportowych i urządzania zawodów sportowych lub zabaw tego rodzaju.

Leszno, dnia 2-go listopada 1929 r.

Starosta Powiatowy:

(-) Zenkeler.

Licz. dz. 14128/29. — 4. III.

—0—

Urzędowo stwierdzono, że rozporządzenie policyjne z dnia 18-go sierpnia 1929 r. (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr. 38. poz. 856) w przedmiocie wykonywania prac w zawodzie fryzjerskim, golarskim i strzyżenia włosów nie jest przez fryzjerów przestrzegany a mianowicie:

Odnosnie do § 4:

We wszystkich golarniach namydla się jednym i tym samym pedałem (nie prywatną własnością klienta) cały szereg gośb po pobieżnym splukaniu go wodą. Jasnym jest, że w ten sposób przenosić się muszą choroby skórne.

Odnosnie do § 8: Rozporządzenie policyjne nie jest wszędzie wywieszonym w lokalach fryzjerskich. Wobec tego zarządziłem rewizję we wszystkich golarniach i fryzjerskich celem policyjnego stwierdzenia powyższych wykroczeń i ukarania grzywną policyjną za nie stosowanie się do rozporządzenia.

Leszno, dnia 17-go października 1929 r.

Starosta Powiatowy:

(-) Zenkeler.

Licz. dz. 13411/29. — 4. III.

Z Warszawy.

W) Posel Witos wygłosi przemówienie. W związku z trwającymi obecnie obradami stronnictwa włościańskiego prezes klubu Piasta poseł Witos, ma ująć w swe ręce kierownictwo polityki wszystkich klubów włościańskich. Jak słychać poseł Witos ma na jednym z pierwszych posiedzeń Sejmu po zwolnieniu sesji wygłosić przemówienie programowe w imieniu stronnictwa włościańskiego.

W) Chrześcijańska Demokracja. Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia dnia 5 grudnia odbędzie się posiedzenie komitetu wykonawczego stronnictwa Ch.D. Obradom przewodniczyć będzie prezes stronnictwa mecenas Janeczowski. Obrady poświęcone będą zagadnieniom polityki wewnętrznej.

W) Sprawa Tuwima udegnie umorzeniu. Głoszą ostatnio sprawa wiersza Juliusza Tuwima „Do prostego człowieka”, która była tematem dyskusji na łamach całej prasy, rozpatrzona została w ciągu ostatnich dni przez prokuraturę Sądu Okręgowego w Warszawie. Wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności karno-sądowej poety Tuwima i redaktorów odpowiedzialnych pism, które umieściły ten wiersz, został odrzucony i prowadzenie dochodzenia ulec ma zupełnemu umorzeniu.

W) Wytwórnia papierów wartościowych. Prezes Banku Polskiego Wroblewski, w obecnym wszystkich członków Rady Banku za wyjątkiem p. Dewey, który ze względu na przypadające święta nie uczęstniczył, zwrócił uwagę na nowo wybudowaną Polską Wytwornię Papierów wartościowych w Warszawie. Najnowsze urządzenia wytwórni umożliwiają Polsce niezależnie się od zagranicy w drukowaniu banknotów.

W) Sytuacja walutowa : akcyjna dn. 30. 11. godz. 8. wieczorem. Dolary notowano 8.89 3/4. Transakcje kablem New-York przeprowadzono między bankami na 891.75 zł za 100 dolarów. Dewizy europejskie miały usposobienie zwykłe. Między bankami płacono za dewizy Gdańsk 173.90, za dewizy Berlin 213.35. Na rynku prywatnym dolary 8.90 1/4 ruble złote 4.64 3/4, czwórki sowieckie 1.63 do 1.64 dolary. Rynek akcyjny pozostawał pod znakiem większego ożywienia, zwłaszcza w dziale akcji przemysłowych. Kursy kształtowały się niejednolicie. Podniosły się: Warszawski Cukier z 28.50 na 30.00, Węgiel z 70.00 na 72.00, a Haberbusch z 103.00 na 103.75, natomiast obniżyły się: Skarbowice z 22.00

na 21.75. Z akcji bankowych nieco wyżej notowano Bank Polski. W grupie papierów państwowych lekka wyższość wykazała „dolarówka”, wszystkie inne bez zmiany. Listy zastawne ziemskie były słabsze, miejskie utrzymane.

W) Samobójstwo oficera. W Hotelu Saskim odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru porucznik Tadeusz Jeziorański z garnizonu Białe.

W) Głupich nie ściga. W związku z wystąpieniem Kiepur w Warszawie jeden sprytny oszust na terenie Warszawy zarobił sobie kilka tysięcy złotych. Oto na kilka dni przed koncertem obehodził on mieszkania prywatne, podając się za przedstawiciela nieistniejącej w rzeczywistości firmy radiofonicznej i proponował zainstalowanie w mieszkaniu radiopodbiornika za opłatą trzech złotych. Gdy lokatorzy się zgodzili, stawiał na stole jakieś pudełko, dołączył drut do przewodu elektrycznego i objaśnił, że aparat jest gotowy i należy go w kilka minut przed koncertem włączyć. Dopiero w dniu koncertu Kiepur mieszkających, którzy kazali sobie zainstalować aparaty, dowiedzieli się, że padli ofiarą oszustwa, gdyż okazało się, że radiopodbiornikami były zwykłe pudełka z cygar, napełnione trócinami. Oszusta do tej chwili nie złapano ująć.

Program „Radja Poznańskiego”.

Wtorek, 3. grudnia.

13.00 Sygnał czasu. 13.05 Koncert gramofonowy. 14.00 Notowania giełdy pien. i cen targ. Rzeźnin. 14.15 Komunikaty gosp. 17.00 Rozrywki umysłowe. 17.25 Kurs średni języka francuskiego. 17.45 Koncert popularny. 18.45 Nadprogram. 19.05 Interludium muzyczne. 19.30 Odczyt. 19.50 Transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu „Klejoły Madonny”. 22.30 Sygnał czasu. 22.45 Radiografja. 23.15 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego”.

Wtorek, 3. grudnia.

11.58 Sygnał czasu. 12.05 Poranek radiowy szkolny. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 15.00 Komunikat gospodarczy. 15.45 Chwilka lotnicza. 16.15 Kącik artystyczny. 16.25 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Kola na wodzie. 17.45 Koncert popularny. 18.45

Chcesz się bez bólu tylko za pośrednictwem natury?
KREM NIVEA
Ceny od zł. 0.40-2.60

Rozmaitości. 19.10 Giełda rolnicza. 19.50 Transmisja z opery Poznańskiej. — Program na dzień nast. Po transmisji komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy. Wiadomości bieżące oraz komunikaty PAT.

Urzędowa Cedula Giełdy Żywności i Towarowej w Poznaniu

Poznań dnia 30. 11. 1929.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunek wagowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

Ceny orientacyjne parytet Poznań

Zyto	Usposobienie niejednolite	25.25—25.25
Pszemica	Usposobienie słabsze	38.25—40.25
Jęczmień przemysłowy		26.00—27.00
Jęczmień browarowy		27.00—30.00
Usposobienie stałe		
Owies		22.50—24.50
Usposobienie stałe		
Maka żytnia 70% wł. w wor.		41.00
Usposobienie stałe		
Maka pszenna 65% wł. w wor.		59.50—62.50
Otreby żytnie		15.50—17.50
Otreby pszenne		18.50—19.50
Rzepak		70.00—74.00
Groch polny		38.00—42.00
Groch Victoria		44.00—51.00
Groch Folgera		40.00—47.00
Ziemiaki fabryczne franko		0.19
fabryka 21 gr za kg, mączki		
Ogólne usposobienie spokoje		

Uwagi: Ziemiaki jadalne bez handlu. — Jęczmień, pojawiający się na rynku w większych wypadkach nie odpowiada normom jęczmienia browarowego.

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.

Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.

Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.

Członk. Drukarni Leszczyńskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie.

Jutro we wtorek od godz. 5 popołudniu
SZYŃKA PIECZONA
i nogi wieprzowe
Upzejmie zaprasza
Wilbald Stolpe, Leszno, Rynek 29
(pod Harem).

Restauracja pod Lwem w Lesznie.
W środę, dnia 4 bm.
świnioobicie!
Przedpołudniem mięso i kiszki z kotła. Popołudniu biała kiełbasa, flaki i nogi wieprzowe.
Upzejmie zaprasza A. MICHAŁSKI.

WIĘKSZY SKŁAD
z 2 oknami wystaw. i ubikacjami, natychmiast do wynajęcia.
E. Rössel, Leszno, ulica Dworcowa nr. 4

Poszukuję pożyczki
5000—6000 złotych
na 1 biuro i większe gospodarstwo. Łask. zgłoszenia do eksp. Głosu pod „Pewna lokata”.

Dziewczyna
zdrowa, uczciwa, do lat 20, zgłosić się może do większej posługi. Adres wszędzie eksp. „Głosu”.
Sprostowanie
LICYTACJA DRZEWA
w Piotrowicach
odbędzie się już w
czwartek 5 grudnia
nie 6. XII. 29.
ZARZĄD MAJĘTNOŚCI.

2 młodsze siły biurowe
jednym ciarą i tłem pisma przyjmie Leszczyńska Fabryka Mebli Stylowych, Leszno, ul. Mińska, nr. 15-16. Zgłoszenia tylko pism, z podaniem warunków i referencji.
Przedpłata: Na pocztę wraz z tygod. „Przyjaciel Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkami powiększonym i dodatkami ilustrowanym z odnośn. do domu przez listowego właściciela z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 6,42 zł, miesięcznie 2,14 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 1,80 zł z odnośnieniem do domu 2,00 zł. Oddzielny numer 15 groszy.
Ogłoszenia: Wiersz, milim. 11 lin. na str. 6 lin. 20 groszy. Reklamy 1 lin. w dziale redakcyjnym 60 groszy. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpada. Za telefonizację podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe P. K. O. Poznań 203756. Skrytka pocz. 22. W razie przesłuchów w sądzie, spowodowanych wyjątkową siłą, strajków lub tem podobnych, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa do odškodowania.

KINOTEATR „IMPERIAL” - LESZNO
Dziś w poniedziałek i w dni następne rewelacyjny film obyczajowy
Kobiety - wino - śpiew
Reżyserji RYSZARDA OSWALDA:
W roli głównej uroczą CARMEN BONI — Początek o godz. 7 i 9.
W przygotowaniu:
Najwybitniejsze filmy Międzynarodowej Kinematografji.

Pamiętaj
o reklamie gwiazdkowej

NAKAZY ZAPŁATY
poleca
Drukarnia Leszczyńska w Lesznie
Wolności 21.

Agentury pozamiejscowe:
Bawick: Rakosiewicz, księg. Bojanowski: Adamczewski, Dwor. cowa. Smigiel: Feliks Zbierak, Gostyń: Kiełmiński, Rynek. Polesie: Stefaniak, księgarnia. Krobia: A. Włokliński. Wolsztyn: A. Smoczyński, ulica Kościelna nr. 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: J. Kociński, ulica Kościelna nr. 1. Jutrosin: J. Ostrowska, Rynek nr. 9. Zbąszyń: M. Celisaka, ul. Marszałkowska nr. 67. Przedmieście: P. Przemek: Matysiek. Brenno: Musielka. Włocławek: Wojciech Pogorzelski: Kosa, drogerja, Rynek. Włocławek: T. Nowacki, Rynek. Dąb: P. Rawicz: R. Kowalski. Wronów: Dalaszyński. Dolski: J. Poprawski, Rynek. Zaborów: W. Winkler, Rynek i Matysiek. Rynek. Włoszakowice: Wojtkowski, piekarnia. Świętobówa: Koschel. Krzyżów: Boł. Piliński. Rynek. Osieczna: Szewelski, ulica Leszczyńska. Bukowiec Górny: Szymanski, piekarnia.

Dobre skrzypce
na sprzedaż.
Matyla, Zaborowo.
Jeszcze
2 uczni

w naukę rzeźnictwa lub stolarstwa, oraz CHŁOPIEC do posyłek, mogą się zgłosić Leszczyńska Fabryka Mebli Stylowych Leszno ul. Mińska 15-16.

Kupie używaną
maszynę do pisania
ewent. wymagającą reperacji. Zgłoszenia z podaniem fabryki i ceny proszę skierować do eksp. Głosu pod nr. 1000.
Pomocnik krawiecki
tylko na duże sztuki, może się zgłosić natychmiast.
Roman Ratajski, Leszno, ul. Wolności nr. 22.

Druki
wszelkiego rodzaju
wykonuje
Drukarnia Leszczyńska
Leszno, ul. Wolności nr. 21

Przyjmę pana na stancję
Leszno, ul. Bracka 9, II. ptr.
Pokój umebl.
natychm. do wynajęcia. Tamte kuchnia 2-3 osob. 12 zł. na sprzedaż. Leszno, ulica Bracka nr. 3.
POKOJ
dobrze umeblowany, z elektr. oświetl. i całym utrzymaniem, natychmiast lub od 15. 12. do wynajęcia. Leszno, ul. Dworcowa nr. 19, II. piętro.
Nowy płaszcz męski
zimowy, na średnią figurę, tanio na sprzedaż. Leszno, Plac Dr. Metzgera nr. 2, III. piętro.